

альтернатив доцільно проводити на основі спеціально розробленої комп'ютерної моделі. Така модель дозволяє проводити різноманітні розрахунки сценаріїв розвитку комплексного економічного потенціалу підприємства, що враховує вплив різних параметрів зовнішнього і внутрішнього середовища. Моделювання комплексного економічного потенціалу підприємства стає дієвим інструментом прийняття управлінських рішень.

Список використаних інформаційних джерел

1. Котирева С. О., Дуба С. Т. Сутність та особливості управління економічним потенціалом підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. 2007. Вип. 17.1. С. 234–239.
2. Maksymenko D. The analysis of strategic potencial in the enterprise management system. Trends in the development of national and world science: Collection of scientific articles. 2016. Verlag SWG imex CmbH, Nurnberg, Deutschland. С. 84–87.

ВИГОДИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ МАЛОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

*Ю. А. Маначинська, к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування
Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського
національного торговельно-економічного університету*

Цифровізація дає можливість формувати аналітичні дані та використовувати їх як елемент методу системи управління від мікрорівня до макрорівня [1]. Вигоди від цифровізації матимуть усі – громадяни, бізнес, державні службовці, політики, економіка України в цілому. Цифровізація істотно збільшить продуктивність праці в Україні та стане потужним мультиплікатором, здатним у найкоротший час запустити українську економіку й забезпечити її реальне зростання на 10–12 % на рік. Загальний обсяг інвестицій у цифровізацію промисловості, бізнесу та виробництва до 2030 року може скласти до 70 млрд дол. США, а в цифрові інфраструктури – до 16 млрд дол. США (з них 80 % – це кошти приватних компаній). Відповідно, споживання продукції та послуг сектору інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) локальним ринком складе від 86 до 100 млрд дол. США. Цифровізація дасть можливість:

- створювати до 95% (2030 році) додаткового ВВП на рік;
- за 10 років додатково створити до 1 260 млрд дол. США ВВП;
- за 10 років збільшити надходження в бюджет на 240 млрд дол. США ;
- створити 700 тис. нових робочих місць (без урахування експортної ІТ-індустрії) [2].

Тому, «цифровізацію» варто розглядати як інструмент, а не як самоціль. При системному державному підході «цифрові» технології будуть значно стимулювати розвиток відкритого інформаційного суспільства як одного з істотних факторів розвитку демократії в Україні, підвищення продуктивності, економічного зростання, створення робочих місць, а також підвищення якості життя громадян України. «Цифровізація» України має потребувати нових форм солідарності, партнерства і співробітництва. Через впровадження інтелектуальних та цифрових функцій змінюється цінність продуктів та послуг, а фізичні процеси та дані, котрі стали «цифровими» та «хмарними», – перетворюються на сервіси та стають частиною «цифрової» економіки. Дослідники бізнес-школи IMD (Швейцарія) застосовують термін «Цифровий вихор» (*Digital Vortex*), щоб показати, як на перший погляд невеликі, іноді непомітні зміни, набираючи «вихрову» швидкість, перетворюються на величезні світові трансформації: так відкриваються нові можливості, яких не існувало, так народжуються знання та інформація, яких не було, так з'являються бізнес-моделі [3].

При обговоренні проблематики цифровізації МСП окреме місце займають дії місцевих органів влади. В процесі децентралізації місцеві органи отримали значні регуляторні повноваження, вони також управляють місцевим рухомим і нерухомим майном, землею, природними ресурсами, їм підконтрольні підприємства, що перебувають у комунальній власності. Безпосередньо на МСП впливають повноваження місцевих органів щодо розміщення на їхній території нових об'єктів, затвердження місцевої містобудівної документації, правил благоустрою, торгівлі пивом та алкогольними напоями, вимог до облаштування паркувальних майданчиків тощо. Наразі проблематика роботи місцевих органів влади в контексті передбачуваності та обгрунтованості регуляторної політики щодо МСП дещо ширша

і пов'язана з відсутністю дієвого інструментарію попередження прийняття місцевими органами влади нормативних актів, що порушують права підприємців, закріплені національним законодавством [5].

До найбільш успішних вітчизняних цифрових інфраструктурних проєктів підтримки малого бізнесу можна віднести започатковану на порталі «Цифрова держава» онлайн-платформу «Дія. Бізнес». Не менш важливим напрямом цифровізації підтримки малого бізнесу є громадянська підтримка, зокрема безкоштовні недержавні онлайн-платформи. Як правило, фінансування платформ відбувається за рахунок залучення грантів, у тому числі від міжнародної спільноти. Так, громадська організація «Центр соціально-економічних досліджень – CASE Україна» розміщує на своєму сайті бізнес-калькулятори [4].

Звичайно в цифровізації, як і будь-якої зміни, є дві сторони медалі. Головний ризик цифрової трансформації економіки – це можливе зростання рівня безробіття. Тотальна цифровізація в Україні призведе до втрати роботи громадянами в окремих галузях та секторах, але саме цифровізація і створить нові напрямки, котрі врешті-решт уже через декілька років зумовлять новий попит. Також цифровізація всіх сфер життя призведе до того, що громадяни України та бізнес будуть все більше потерпати від зростання кіберзлочинності. Саме тому держава має докласти всіх зусиль, щоб суспільство знало про існуючі ризики, а також надати консультаційну та технологічну підтримку в впровадженні та використанні захищених інформаційно-комунікаційних систем, інфраструктур, платформ [2]. Ефективне успішне впровадження Індустрії 4.0 (Industry 4.0) як основної платформи у нових технологіях на виробництві, засноване в Німеччині, є вектором розвитку суспільства в цілому. Від того, настільки швидко будуть освоєні нові технології в цивілізованому світі, залежить пришвидшення настання етапу економічного поглиблення в умовах жорсткої світової конкуренції.

Список використаних інформаційних джерел

1. Фостолович В. А. Цифровізація в сучасній системі управління [Електронний ресурс] // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики, 2019. № 7. С. 154–168. – URL: <http://efm.vsau.org/storage/articles/January2020/GohDtJaXsg5r6eV1SmxN.pdf> (дата звернення: 24.08.2021).

2. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього [Електронний ресурс]. – URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html> (дата звернення: 22.08.2021).
3. Цифрова агенда України – 2020 («Цифровий порядок денний» – 2020) Концептуальні засади (версія 1.0). НІТЕСН. Office, грудень, 2016 [Електронний ресурс]. – URL: <https://ucco.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf> (дата звернення: 22.08.2021).
4. Ціна держави: Бізнес-калькулятор [Електронний ресурс]. – URL: <http://old.cost.ua/business/> (дата звернення: 24.08.2021).
5. Системний звіт. Великі проблеми малого бізнесу оцінка реалізації стратегії розвитку малого та середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року та подальші напрями політики. Business Ombudsman Council [Електронний ресурс]. – URL: https://boi.org.ua/media/uploads/system_bigproblemssmalbusiness/3_2020_system_ua.pdf (дата звернення: 20.08.2021).

РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Д. А. Міщенко, д. н. держ. упр., професор, професор кафедри маркетингу

*В. Д. Хурдей, к. е. н., доцент, завідувач кафедри маркетингу
Університет митної справи та фінансів*

Суб'єкти господарювання в сучасних умовах стикаються з несподіваними змінами ринкової кон'юнктури, конкурентних позицій і вимог споживачів до властивостей продукту, його техніко-економічних характеристик, кількості, термінів поставки тощо, це змушує підприємства спрямовувати все більшу увагу на здійснення і аналіз маркетингової діяльності та на облік ринкового попиту і потреб клієнтів. Виникає нагальна необхідність ретельного та глибокого дослідження запитів ринку, а також власних виробничих можливостей, з тим, щоб обґрунтовано визначати поточні і стратегічні цілі, шляхи їх досягнення та реальні джерела фінансування. Першорядне значення при вирішенні зазначених вище завдань має маркетинговий облік та аналіз [2].

За сучасних темпів розвитку маркетингу реалізація його завдань, стратегій і програм пов'язана зі збільшенням витрат, обумовлених необхідністю зміни підприємствами свого підходу до оцінки ринкової кон'юнктури, в зв'язку з цим аналіз резуль-